

ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З КРИПТОВАЛЮТАМИ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ВІДОБРАЖЕННЯ В БУХГАЛТЕРІЇ

**КОСТКА Марина, здобувачка вищої освіти,
спеціальність 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: У статті досліджуються актуальність операцій з криптовалютами та проблеми їх відображення в бухгалтерському обліку. Проаналізовано світові практики правового статусу криптовалют та особливості їх обліку. Звернено увагу на виклики, з якими стикаються підприємства в обліку криптовалют через відсутність єдиних нормативних вимог.

Ключові слова: криптовалюта, бухгалтерія, правове регулювання, облік, волатильність.

Проблема облікового відображення операцій з криптовалютою полягає у відсутності чітких стандартів щодо правового регулювання та методики відображення цих активів у фінансовій звітності. Це створює ризики для компаній при формуванні фінансової інформації та податкового обліку [1].

Дослідження теми було висвітлено Ричко Л. Ю. та Онищенко О. В., які звернули увагу на те, що правовий статус криптовалют в Україні залишається неоднозначним, створюючи труднощі для їх бухгалтерського обліку. Авторами розглядаються основні підходи до класифікації криптовалют як активів та їх оцінки в бухгалтерському обліку. Також обговорюються зміни, необхідні в законодавстві для забезпечення прозорості та законності криптовалютних операцій. До прикладу, у контексті міжнародної практики, якщо компанія придбає криптовалюту для інвестиційних цілей, вона може бути облікована як фінансовий інструмент за справедливою вартістю з подальшою переоцінкою в залежності від ринкових умов. Однак якщо криптовалюта використовується як засіб платежу, то це може вимагати зовсім іншого підходу, зокрема, обліку як запасів чи грошових коштів. Вищезазначене свідчить про складність нормативно-правового регулювання криптовалют в Україні. Відсутність чітких нормативів ускладнює облік криптовалютних операцій, що потребує законодавчих змін для забезпечення прозорості та однозначності в бухгалтерському обліку криптоактивів [2].

Метою дослідження є висвітлення теоретичних аспектів правового регулювання криптовалют в Україні та світі, виявлення основних проблем обліку криптовалют.

Задля досягнення мети дослідження розглядаються декілька важливих аспектів. По-перше, у багатьох країнах, у тому числі в Україні, відсутність чіткого правового регулювання криптовалют ускладнює відображення таких операцій у фінансовій звітності. Криптовалюти можуть розглядатися як нематеріальні активи, фінансові інструменти або товари, залежно від облікової політики компанії та регуляторних рекомендацій [3]. По-друге, криптовалюти складно оцінювати через їхню волатильність, що ускладнює визначення справедливої вартості та амортизації. Невирішеним залишається питання оподаткування доходів від операцій з криптовалютою [4]. Тому чітке правове регулювання та розробка відповідних стандартів бухгалтерського обліку є важливими для належного обліку криптовалют.

Отже, бухгалтерський облік операцій з криптовалютами ускладнюється через недостатнє правове регулювання та відсутність єдиних стандартів бухгалтерського обліку. Це створює проблеми з правильним відображенням цих активів у фінансовій звітності, а також потребує подальшого вдосконалення нормативної бази та методів обліку.

Література:

1. Азаренков Г., Мельянова Л., Головач Г. Бухгалтерський облік у цифрову епоху: стратегії впровадження та оптимізація процесів. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 13(27). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-257) (дата звернення: 23.09.2024).
2. Ричко Л. Ю., Онищенко О. В. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. *XXXI Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства»*. 2024. URL: <https://doi.org/10.32782/2222-5099.2024.10.12> (дата звернення: 19.09.2024).
3. Бутинець Т. А. Тіньова економіка і бухгалтерський облік. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 7. С. 51–52.
4. Кундря-Висоцька О. П., Демко І. І., Вагнер І. М. Сучасні наративи про бухгалтерський облік як інструмент узгодження економічних інтересів учасників бізнесу. *Herald of Lviv University of Trade and Economics Economic sciences*. 2023. № 73. С. 56–63. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-73-08> (дата звернення: 23.09.2024).

Abstract: *The article examines the relevance of transactions with cryptocurrencies and the problems of their reflection in accounting. The global practices of the legal status of cryptocurrencies and the peculiarities of their accounting are analyzed. Attention is drawn to the challenges faced by enterprises in accounting for cryptocurrencies due to the lack of uniform regulatory requirements*

Keywords: *cryptocurrency, accounting, legal regulation, accounting, volatility.*